

# Vastuuvakuutukset

► Vastuita voidaan kohtuullistaa esim. kirjaamalla sopimukseen sopivat vastuunrajoitusehdot tai jakamalla riskejä vakuutuksilla mahdollisuuksien mukaan. Tämä tietokortti esittelee keskeiset vastuuvakuutustyypit.

## Vakuuttaminen usein tarpeen

Vastuita voidaan kohtuullistaa kirjaamalla sopimukseen sopivat vastuunrajoitusehdot tai jakamalla riskejä vakuutuksilla mahdollisuuksien mukaan. **Vastuuvakuutuksia tarvitaan, koska yritykset voivat toiminnassaan joutua vastuuseen mm. ulkopuolisille aiheutuneista vahingoista.** Kaikkia riskejä ei voi vakuutuksilla kattaa, eivätkä kaikki vakuutukset automaattisesti ole jokaisen saatavilla. Esimerkiksi takaisinvetovakuutuksia myönnetään käytännössä lähinnä suurille, kansainvälisille yrityksille. Jos yritys on ottamassa liian suuren riskin tai sitoutumassa resurssinsa ylittävään vastuuseen, ei ole vakuutusyhtiön edun mukaista myöntää vakuutusta. Ennen kuin sitoudut sopimuksessa jakamaan riskejä tai vastuita vakuutuksilla, varmista vakuutusyhtiöstä kyseisen vakuutuksen saamismahdollisuus. Olet vastuussa niistä korvauksista ja vastuista, joihin olet sopimuksessa sitoutunut. Ellet pysty lupauksiasi noudattamaan, kyse on sopimusrikkomuksesta.

## Keskeiset vastuuvakuutustyypit

Tunnetko seuraavat vastuuvakuutukset ja ovatko ne yrityksessäsi käytössä tai olisiko niiden käyttämistä syytä harkita?

- **Yrityksen toiminnan vastuuvakuutuksesta** korvataan yrityksen tai työntekijöiden ulkopuolisille aiheuttamat henkilö- ja esinevahingot. Vakuutus ei kata esim. hallussa tai käsiteltävänä olevalle omaisuudelle aiheutuvia vahinkoja.
- **Tuotevastuuvakuutuksesta** korvataan tuotteen aiheuttama henkilö- ja esinevahinko, josta yritys on voimassaolevan oikeuden mukaan korvasvastuussa. Tuotevastuuvakuutus soveltuu etenkin valmistaja- ja maahantuontiyrityksille. Tuotevastuulain mukaan vahinkotilanteessa sekä alihankkija että lopputuotteen valmistaja vastaavat yhteisvastuullisesti vahingon kärsineelle silloinkin, kun vahinko aiheutuu viallisesta komponentista. Vakuutus ei kata esim. toimimattomuudesta johtuvia välillisiä vahinkoja esim. keskeytyksiä.
- **Tuotevakuutus.** Älä sekoita keskenään tuotevastuuvakuutusta ja tuotevakuutusta! Tuotevakuutuksesta korvataan takaisinvedettyyn tuotteeseen liittyvät kustannukset.

**Selvitä ennen sopimusten tekoa, että kaikki suunnittelemasi vakuutukset ovat todella saatavissa – esimerkiksi takaisinvetovakuutusta ei käytännössä myönnetä kaikille.**

- **Takaisinvetovakuutus** kattaa kustannukset yrityksen valmistamien vahinkoa aiheuttavien tuotteiden vetämisestä pois markkinoilta sovittua takaisinvetosuunnitelmaa noudattaen. Tämä ei ole tyypillinen pk-yritysten vakuutus, koska resurssit takaisinvetovakuutuksen hankkimiseen on yleensä vain suuremmilla yrityksillä.
- **Konsultin vastuuvakuutus** on suunnattu konsulteille ja suunnittelutoimistoille tms. ja siitä korvataan konsulttitoiminnassa aiheutetut henkilö-, esine- ja varallisuusvahingot. Vakuutettavuus edellyttää yleisten konsulttitoiminnan sopimusehtojen (KSE) käyttöä.
- **Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuuvakuutuksesta** korvataan yritykselle, osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle aiheutetut varallisuusvahingot, joista yrityksen hallintoelimiin kuuluvat henkilöt ovat osakeyhtiölakiin perustuen korvasvastuussa.
- **Ympäristövastuuvakuutus.** Vuonna 1999 voimaan tullut lakisääteinen ympäristövahinkovakuutus edellyttää vakuutuksen ottamista niiltä yrityksiltä ja yhteisöiltä, joiden velvollisuus on hankkia jokin ympäristölupa. Vakuutus kohdistuu riskialttiina pidettyihin toimialoihin ja toimintaan kuten metsä- ja kemianteollisuuteen ja kalanviljelylaitoksiin. Ympäristövastuuvakuutuksen saamiseksi yrityksessä on tehtävä riittävän laaja ympäristöanalyysi. Pakollisen vakuuttamisen piiriin kuuluvien yritysten lisäksi muutkin voivat ottaa vakuutuksen vapaaehtoisena.
- **Omaisuusrikosvakuutuksesta** tulevat korvattaviksi mm. varkaudesta, kavalluksesta, ryöstöstä, kiristyksestä, väärennyksestä ja rahanväärennyksestä aiheutuneet suorat taloudelliset vahingot.

- **Yrityksen oikeusturvavakuutuksesta** korvataan yritykselle riita- (esim. sopimusriitojen selvittämisestä), rikos- tai hakemusasiasta aiheutuvia oikeudenkäynti- ja asianajokuluja. Kulut korvataan siinä määrin, kuin on kohtuullista ja tarpeellista. Vakuutuksesta ei yleensä korvata vastapuolen oikeudenkäyntikuluja.
- **Rakennusvirhevakuutus** on vuodesta 1998 ollut lakisääteinen vakuutus, joka on tarkoitettu korvaamaan rakennusvirheiden aiheuttamia vahinkoja uudisrakennuskohteissa. Vakuuttamisella suojataan ostajaa. Vakuutusta myönnettäessä rakennusliikkeen taloudellinen tilanne arvioidaan.
- **Varallisuusvastuuvakuutus**. Joidenkin alojen yritykset (tili- ja asianajotoimistot jne.) voivat ottaa toiminnan vastuuvakuutuksen lisäksi varallisuusvastuuvakuutuksen. Vakuutus kattaa niitä toiselle aiheutettuja varallisuusvahinkoja, joista yritys on korvausvastuussa.
- **Potilasvakuutus** korvaa lääkäreiden ja muun hoitohenkilökunnan potilaille aiheuttamia hoitovirheitä.
- **Kiinteistön omistajan vastuuvakuutuksella** katetaan mm. asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöiden sekä kiinteistön omistajien ja haltioiden vastuut vuokralaisille, osakkeenomistajille tai muille ulkopuolisille henkilöille.